

PRZEPASANY (26) *part praet pass pf*

e jasne. ◇ -pa- (13), -pã- (13); -pa- MurzNT, CzechRozm, SkarŻyw, KochSob, LatHar; -pã- BielKron, RejAp (2), BudBib, BudNT (2), WitosłLut; -pa- : -pã- Leop (4:1), RejPos (2:3), WujNT (2:2). ◇ -an- (21), -ãn- (5) BielKron, BudBib, BudNT (2), SkarŻyw.

sg m N przepasany (2). ◇ A przepasan(e)go (4). ◇ f N przepasanã (1). ◇ A przepasanã (2). ◇ pl N m pers przepasani (3). subst przepasané (11); -é (1), -(e) (10). ◇ G przepasanych (2). ◇ A subst przepasan(e) (1).

Sł stp s.v. *przepasać*, Cn notuje, Linde bez cytatu s.v. *przepasać*.

1. *Przewiązany czymś dookoła* (24) :

Przen [czym] (2) : Gdzie dawne Krákułowe mury podlizuie/ Y gdzie przez tłuŕte role ŕtrumieñ zdobiãc piãnã Idzie Wiłłã ná pułnoc morzem przepãłãna [*lege: przepasanã*]. *WitosłLut* A2.

a) *Będący jakimś* (1) : yłluchay nas Boże zbãwicielu nãłz [...]. Kthory przygotywałz gory w mocy ŕwe/ przepãłany moznosciã [*in virtute tua accinctus*] *Leop Ps* 64/7.

a. *Obwiązany, omotany czymś (najczęściej) wokół pasa lub bioder; accinctus, praecinctus Vulg, PolAnt; cinctus, cinctutus, fasciatus Cn* (22) : [A Sędzia kazał iã [św. Akwiliñę] zwlec/ y przepãłãnã dwiemã żołnierzom trzymãc/ á drugim bić *SkarŻyw* 533.]

przepasany czym (9): á w poŕzrodku ŕwiecznikow onych vyrzałem podobnego iãkoby ku ŕynowi człowieczemu odzianego poderem/ á przepãłãnego pod pierŕiami ŕznurem złotym. *RejAp* 12, [13]; Potym włtãło ŕześć par prãwie/ Dżiówek iednãko vbrãnych/ Y Béliçã przepãłãnych. *KochSob* 55. Cf *Wyrażenia*.

Wyrażenia: »przepasane biodra« [*w tym: czym* (1)] [*szyk 1:1*] (2): á vyrzałem: A oto mąż ieden odziany lniãnemi ŕzãtãmi/ y biodrã iego przepãłãne złothem rydzym [*et renes eius accincti auro obrizo*] *Leop Dan* 10/6; *BielKron* [84²]v.

»przepasany pasem« = *praecinctus zona PolAnt, Vulg* (4): Y wyfzłõ siedm ãn-iołow zkoŕciołã/ [...] obleczeni płotnem czyłtym ŕwietnym/ á przepãłani v pierŕi pãłami złotemi. *BudNT Apoc* 15/6, *Apoc* 1/13; w poŕzrodku onych siedmi ŕwiecznikow złotych [*ujrzałem*] podobnego Synowi człowieczemu/ obleczonego w długã ŕzãtę/ y przepãłãnego v pierŕi pãłem złotym *WujNT Apoc* 1/13, *Apoc* 15/6.

»przepasany rycerskiem pasem« = *noszący broń, tj. zdolny do walki* (1): zwołãli wŕfytki boiowniki/ ktorzy wŕfytcy byli przepãłani rycerłkiem pãłem po wierzchu/ y ŕthanęli ná ŕwych grãnicach. *Leop* 4.Reg 3/21.

a. *O gotowości do drogi* (12) : Tedy wyfzedłŕy Thobiałz/ nãdłfedł młodziãcã piękno/ á on ŕthoi przepãłany/ á iãkoby gotowego ná chodzenie. *Leop Tob* 5/5.

Fraza: »biodra niech bęđã przepasane« (1): A tãk iy ieść bęđziecie/ biodrã wãłze niech bęđã przepãłane [*Lumbi vestri accincti*]/ tełz boty wãłze ná nogãch wãłzych/ y kiy wãłz wręce wãłzey *BudBib Ex* 12/11.

Przen (10) :

przepasany czym [= *będący jakimś*] (1): gdzie biodrã przepãłãne przyŕtoynã dułze y ciãłã moiego czyłtoŕciã? gdzie boty ochotno/ á vprzeymo/ górcã y woley do ŕłuzby ŕwiętey twoiey? *LatHar* 215.

Fraza: »(niechaj będą) biodra przepasane; mieć przepasaną biodrę« = *ktoś jest gotowy, przygotowany na coś; sint lumbi praecincti PolAnt, Vulg [szyk zmienny] (9;1): Niéchái będą biodra wálze przepasane i świece zápalone/ a wy podobni ludziám/ którzy czekaią pana swego kiedy się wroci zwefelá MurzNT Luc 12/35; Leop AAA2; y ktoż tu kiedy był aby mógł mieć przepasaną biodrę swoię RejPos 345v, 341v, 343v, 345, 345v; LatHar 215; Niechżec będą przepasane biodrá wálze (marg) Biodrá przepasowác ielt w czyłtości się chowác. (-) WujNT Luc 12/35, Luc 12 arg [zawsze przekład tego samego tekstu lub nawiązanie do niego].*

2. Ubrany w coś (2) :

Wyrażenie: »worem przepasana« = *nosząca strój żałobny jako wdowa (1): Nárzekay iáko Dziewicá (Bethulá) worem przepasána dlá mężá młodości swey: To ielt/ iáko niewiáftá ktora mężá wtráciłá w młodości CzechRozm 129v.*

Przen (1) :

Wyrażenie: »zbroją przepasany« (1): *Zbroią krzyża świętego przepasani Apóstołowie/ wżytkę moc nieprzyacielską podeptáli. krzyżem świętym [!]/ iáko káftanem przyzbroieni żołnierze Chryśtułowi SkarŻyw 399.*

Synonimy: **1. obwiązany, obwiniony, obwity; 2. odziany.**

Cf PRZEPASAĆ, PRZEPASAĆ SIĘ